

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **L. A. T.**, zastoupený Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2013, č. j. MV-145008-9/SO-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2016, č. j. 6 A 183/2013 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Usnesením Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační agendy (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 16. 8. 2012, č. j. OAM-30823-8/DP-2012, bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce tuto žádost podal v době, kdy k tomu nebyl oprávněn.

[2] Žalobce proti tomuto usnesení podal odvolání, o němž žalovaná rozhodla v záhlaví označeným rozhodnutím. Žalovaná změnila usnesení správního orgánu prvního stupně tak, že se správní řízení o žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny zastavuje podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná totiž dospěla k závěru, že řízení je třeba zastavit

z důvodu nesprávného podání žádosti na území České republiky, namísto jejího podání prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v zahraničí.

[3] Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou. Usnesením ze dne 10. 11. 2013, č. j. 6 A 183/2013 - 28, Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“), přiznal žalobě odkladný účinek. Městský soud následně v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl. Uvedl, že v tomto případě se rozhodovalo o naplnění zákonné podmínky, zda žalobce podal příslušnou žádost včas. Pouze tato skutečnost je předmětem příslušného správního řízení a tato skutečnost byla podstatná pro vydání příslušného rozhodnutí. Tuto skutečnost správní orgány zjišťovaly a logicky vyšly z toho, že pokud lhůta pro podání žádosti uplynula dnem 27. 4. 2012 a žalobce žádost podal dne 31. 5. 2012, stalo se tak po uplynutí zákonné lhůty. Pokud jde o žalobcovu námitku, že žalovaná i správní orgán prvního stupně měly zvažovat dopad svého rozhodnutí do soukromé a rodinné sféry žalobce, městský soud se plně ztotožnil se žalovanou. V tomto typu rozhodnutí (procesní rozhodnutí o zastavení řízení) se tento dopad rozhodnutí nehodnotí, neboť nic takového zákon nestanoví a takové rozhodnutí samo o sobě nehodnotí samotné okolnosti oprávněnosti pobytu cizince na území České republiky.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost a navrhuje, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. V návrhu uvádí, že žije na území České republiky od roku 2004, tedy po dobu delší 15 let. Za tuto dobu se zcela zpečetily jeho vazby na zemi původu a veškerý soukromý a rodinný život stěžovatele je zcela spjat s Českou republikou a osobami zde žijícími, což osvědčuje přiloženými kopiemi dokladů (oddacího listu, rodných listů dětí, průkazů o povolení k pobytu manželky a dětí, potvrzení o studiu dcery, potvrzení o docházce do mateřské školy syna a potvrzení o zdanitelných příjmech manželky).

[5] Stěžovatel žije se svou manželkou a dvěma nezletilými dětmi. Manželka a děti pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu. Rodina žije zcela standardním způsobem, s výjimkou omezení plynoucích ze skutečnosti, že stěžovatel nedisponuje platným oprávněním k pobytu. Z této skutečnosti plyne, že stěžovatel nemůže být zaměstnán, stejně tak nemůže podnikat. Rodina se tak naučila tomuto dlouhotrvajícímu stavu přizpůsobit, manželka stěžovatele pracuje a stěžovatel se stará o rodinu a domácnost.

[6] V důsledku pravomocného zamítnutí žaloby má stěžovatel povinnost území České republiky opustit, nedisponuje totiž žádným pobytovým oprávněním, které by mu umožňovalo setrvání na území, a tedy i setrvání s rodinou. V případě, že by stěžovatel území opustil, musel by zde zanechat celou svoji rodinu. Je vyloučené, aby rodina následovala stěžovatele do země původu. V zemi původu nemá rodina žádné zázemí a pro děti stěžovatele by vycestování z České republiky, ve které se narodily, znamenal radikální zvrat v jejich dosavadním životě. Pokud by stěžovatel vycestoval sám, je bohužel zcela jisté, že by došlo k dlouhodobému rozpadu rodiny. Děti by vyrůstaly bez otce, situace manželky stěžovatele by se značně zkomplikovala, neboť by zůstala sama nejenom na výchovu obou dětí a péči o ně, ale i na obstarávání finančních prostředků.

[7] V případě, že by stěžovatel setrval na území České republiky se svojí rodinou, bude zde pobývat neoprávněně, a tedy svým pobytem porušovat právní předpisy České republiky. Tato situace by odporovala jak veřejnému zájmu, tak i přesvědčení stěžovatele, neoprávněným pobytem by se stěžovatel navíc vystavil riziku uložení správního vyhoštění. Pro úplnost stěžovatel dodává, že v současné situaci není oprávněn žádat o jakékoliv jiné pobytové oprávnění z území České republiky. V zemi původu stěžovatele je ovšem téměř nemožné sjednat si termín podání žádosti na zastupitelském úřadu. Fakticky tak napadené rozhodnutí pro stěžovatele představuje nejenom povinnost vycestovat z území České republiky, nýbrž i nemožnost vrátit se na území České republiky v řádu minimálně několik měsíců až roků. I pokud by se stěžovateli povedlo sjednat termín osobního podání žádosti, na vyřízení vlastní žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny má správní orgán stanovenou lhůtu 270 dnů.

[8] Výše uvedeným stěžovatel poukazuje na existenci příčinné souvislosti mezi napadeným rozhodnutím, jeho právními účinky, a újmou, která stěžovateli výkonem napadeného rozhodnutí bezprostředně hrozí. Újma, která stěžovateli hrozí, je nepoměrně větší než újma, která by mohla vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám. Přiznání odkladného účinku se nijak negativně neprojeví v právní sféře jiných osob, neboť toto přiznání se může dotknout toliko stěžovatele a jemu blízkých osob, stěžovatel je tak přesvědčen o tom, že jeho pobyt na území České republiky nemůže jiným osobám přivodit jakoukoliv újmu. Stěžovatel má zároveň za to, že přiznání odkladného účinku nemůže být v rozporu s veřejným zájmem, protože stěžovatel je trestně zachovalou osobou, plnící si veškeré své povinnosti.

III. Vyjádření žalované k návrhu na přiznání odkladného účinku

[9] Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odkázala na usnesení Městského soudu ze dne 2. 12. 2013, č. j. 3 A 120/2013 - 28, v němž městský soud dospěl k závěru, že v případě zamítnutí žádosti o vydání povolení k pobytu na území České republiky do rodinného a soukromého života cizince fakticky zasahuje až případné následné rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Žalovaná je toho názoru, že i přes deklarované zásadní vazby stěžovatele k území České republiky, není nikterak vyvrácena nutnost upřednostnit veřejný zájem před zásahy do života jednotlivce. Žalovaná poukazuje na právní zastoupení stěžovatele, a tudíž na náležitou ochranu jeho práv i bez osobní přítomnosti na území České republiky. Právo stěžovatele účastnit se projednání jím podané kasační stížnosti je nadto možno zajistit na základě víza k pobytu do 90 dnů uděleného podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex).

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro

žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[12] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[13] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků žalobou napadeného rozhodnutí do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

[14] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že vzhledem k jeho stávajícím osobním a rodinným poměrům, jak je stěžovatel vyličil v návrhu na přiznání odkladného účinku (viz body [4] až [8] tohoto usnesení), by nucené opuštění České republiky pro něho mohlo znamenat značnou újmu. Nejvyšší správní soud přihlédl také k délce pobytu stěžovatele v České republice a absenci zázemí pro rodinu stěžovatele v zemi původu.

[15] Je sice pravdou, že k setrvání mimo území České republiky by mohl být stěžovatel bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatele.

[16] Nejvyšší správní soud tedy vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatele o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, stěžovatel bude nucen opustit území České republiky.

[17] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud

za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, v němž dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu pouze nízké intenzity. V případě stěžovatele nedošlo ke správnímu vyhoštění, ale pouze k zastavení řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[18] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[19] Nejvyšší správní soud ovšem považuje za nezbytné zdůraznit, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

[20] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku, a sice podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve výši 1.000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je ve výroku II. tohoto usnesení uvedeno.

[21] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1010540518**. Do zprávy pro příjemce uveďte jméno stěžovatele. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: